

Verantwoording *Toetstrainer Spelling*

De *Toetstrainers* zijn ontstaan naar aanleiding van een aantoonbaar grote behoefte aan oefenmateriaal voor alle onderdelen van de Cito-toets. Op veel basisscholen laat men de kinderen in groep 7 en 8 oefenen met toetsmateriaal uit voorgaande jaren. Aan deze werkwijze kleven enige nadelen.

1. Het is voor de betrokken leerkrachten geen geringe opgave alle toetsen na te kijken. De meest toegepaste werkwijze - klassikaal nakijken en bespreken - is verre van ideaal.
2. Vanwege het beperkte karakter van de toetsen (slechts 20 vragen per toets) mag men niet verwachten kennisiaten vast te stellen.
3. De behoefte van ouders kinderen ook thuis te laten oefenen kan niet worden gehonoreerd.

Met de *Toetstrainers* worden deze bezwaren ondervangen.

De software kijkt automatisch en onmiddellijk alle opgaven na

Van alle vragen wordt per kind bijgehouden in welke opgaven fouten werden gemaakt. Omdat de 1000 vragen nauwkeurig in categorieën zijn ondergebracht is het mogelijk per categorie te registreren hoeveel fouten daarin werden gemaakt. Indien binnen een categorie te veel fouten worden gemaakt, slaat de software alarm en is in het logboek na te lezen om welke opgaven het gaat. De aldus verstrekte informatie bevat de omschrijving van de categorie en de opgaven met de door leerling gegeven onjuiste antwoorden. De leerling de opgave op papier nog eens laten uitwerken verschaft vervolgens veel informatie over de eventueel aanwezige problemen.

Omdat er nogal wat categorieën zijn is het duidelijk dat de alarmgrens niet snel zal worden overschreden. Daarom ook worden vanaf het allereerste moment de fouten bijgehouden. We bevelen u dan ook aan de leerling met niveau 1 te laten beginnen (zie onderstaand). Zo zult u het meeste profijt trekken van deze faciliteit. Het valt immers niet te verwachten dat na enkele keren de limieten reeds worden overschreden.

Hoe werken de *Toetstrainers*?

De *Toetstrainers* bieden een gefaseerde opbouw naar het maken van de Cito-toets.

In niveau 1 maken de kinderen kennis met het fenomeen van de meerkeuzevraag. Er wordt geoefend op het niveau van de enkele vraag. Na het gegeven antwoord volgt onmiddellijk een eenvoudige feedback. De leerling kan zo lang oefenen als hij/zij wil. Er is geen tijdsdruk.

Elke vraag biedt een tip in welke richting het juiste antwoord gezocht moet worden.

In niveau 2 wordt geoefend op het niveau van de toets. De leerlingen krijgen te maken met een begrenzing in tijd, maar een gelimiteerd aantal opgaven (20). Ook hier is per opgave een tip beschikbaar. Alle vragen zijn gedurende de toetstijd blijvend toegankelijk. Verbeteren is dus mogelijk. Middels de Beheermodule kan worden ingesteld hoe lang de leerling over de toets mag doen. Tevens is instelbaar onder welke condities de tijd door de software mag worden bekort. Zie hiervoor de handleiding (deze wordt geïnstalleerd in de programmagroep Karakter Interactive). Na het voltooien van de toets wordt aan de leerling in een beknopt rapportje het resultaat meegedeeld.

In niveau 3 wordt de toets onder de 'echte toetsomstandigheden' aangeboden. Dat wil zeggen dat de maximale tijd aangehouden wordt, er een waarschuwing wordt gegeven wanneer er nog tien minuten tijd over is, en de tips ontbreken. Alle vragen zijn gedurende de toetstijd blijvend toegankelijk. Verbeteren is dus ook in dit niveau mogelijk.

De tips

De tips in niveau 1 en 2 bestaan uit enkele zinnen waarin de leerling op het spoor van het juiste antwoord wordt gezet. Een enkele keer is de informatie iets uitgebreider. Soms ligt de oplossing van de opgave echter dermate voor de hand dat geen tip beschikbaar is.

Wat mag u verwachten van de *Toetstrainers*?

De *Toetstrainers* bieden precies datgene wat de naam al aangeeft: training voor de Cito-toets. De leerlingen maken kennis met de systematiek van de meerkeuzevraag en krijgen in ruime mate opgaven aangeboden in alle door het Cito gespecificeerde categorieën. Wanneer u - indien van toepassing - gebruik maakt van de signalering van problemen is de kans kleiner dat de leerling op bepaalde onderdelen niet goed is voorbereid.

Wat mag u *niet* verwachten van de *Toetstrainers*?

Het Cito geeft met percentielscores aan hoeveel procent van de deelnemers in dezelfde regio eenzelfde of lagere score behaalde. Behalve de percentielscore krijgt de leerling ook een standardscore. Met behulp van deze standardscore is het mogelijk aan te geven of een kind in een bepaald type vervolgonderwijs tot de sterke of zwakkere leerlingen zal gaan behoren. De *Toetstrainers* leveren noch een percentielscore noch een standardscore. De resultaten die leerlingen binnen de *Toetstrainers* behalen hebben dan ook geen voorspellende waarde. In zijn algemeenheid mag u niet meer verwachten dan dat de leerlingen beter voorbereid aan de toets kunnen beginnen. En dat is exact de doelstelling van de *Toetstrainers*.

Overzicht categorieën in de *Toetstrainer Spelling*

- hele werkwoorden
- persoonsvormen in de tegenwoordige of verleden tijd
- voltooid en tegenwoordige deelwoorden
- bijvoeglijk gebruikte deelwoorden
- woorden waarin klanken gespeld worden met *au, ei, ou, ie*
- woorden waarin klanken gespeld worden met *aai, ooi, eeuw, ieuw, auw, ouw, ng, nk, ing*
- woorden met een *open lettergreep*
- woorden waarin een lettergreep eindigt op een *-d*
- woorden die beginnen met *f-, s-* of *z-*
- woorden die eindigen op een *-s* of *-f* en veranderen in een *-z* of een *-v*
- woorden waarin *ch, sch* en *schr* voorkomt
- woorden waarin een *stomme e* voorkomt
- woorden die eindigen op *-isch* of *-ische*
- woorden die eindigen op *-lijk, -lijke, -ig* of *-ige*
- stoffelijk bijvoeglijke naamwoorden
- woorden met een dubbele medeklinker
- woorden die in het meervoud geschreven worden met *'s, -iën, -ieën, -eën* of *-eeën*
- woorden die met een hoofdletter moeten worden geschreven
- woorden met *'s* aan het begin
- woorden die eindigen op *-tie*

De verslaglegging in het logboek is gebaseerd op deze indeling.

Bron:
Eindoets Basisonderwijs
Doelenboek
Inhoudsverantwoording van de Eindoets Basisonderwijs
Cito Arnhem

In deze uitgave komen namen voor van gedeponeerde handelsmerken. Deze namen zijn in de tekst niet voorzien van een handelsmerksymbool, omdat ze slechts fungeren als aanduiding van de besproken producten. Hierbij wordt op geen enkele wijze getracht inbreuk te maken op de rechten van de handelsmerkhouders.